

Prediker 5:9 – Hoe ga ik met geld om?

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Psalm 146 : 2 en 3

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: GKB Gezang 34 : 1 en 2

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Prediker 5 : 9 – 6 : 12

Zingen: Psalm 62 : 3 en 5

Preek over Prediker 5 : 9

Zingen: GKB Gezang 37 : 1, 5 en 8

Kinderen terug

Lezen wet

Zingen: GKB Gezang 170 : 2 en 3

Gebed

Collecte

Zingen: Opwekking 520 : 1, 4 en 5

Zegen

Hoe ga ik met geld om?

Inleiding

dia 1 – 4-uurtje

Elke middag om 4 uur stroomt het restaurant van de HEMA vol.

Het is tijd voor het '4-uurtje':

koffie en een gebakje voor maar 1 euro.

Voor die tijd betaal je alleen al voor het kopje koffie 1 euro

75.

Tussen half 4 en 4 uur is het dus erg rustig in het restaurant.

Rond 5 voor 4 komen de eerste mensen kijken of ze al een 4-uurtje kunnen krijgen, en om 5 over 4 staat er een lange rij voor de kassa, dag in dag uit.

Sommigen van hen hoeven dat gebakje niet eens, ze komen voor de goedkope koffie, maar dat gebakje hoort er wel bij...

Daarvan profiteren mensen als ik:

ik doe niet moeilijk als mensen hun gebakje bij mij op tafel schuiven.

En voor alle eerlijkheid:

ook ik doe mee aan de prijzenslag, mijn tweede kopje koffie doe ik altijd na 4 uur.

Nederlanders staan bekend als zuinige mensen, we willen graag koopjes scoren.

En het klopt, kijk maar naar het HEMA-restaurant.

We zijn trots als we voor weinig geld iets moois kunnen krijgen.

Een broek van 50 euro vinden we duur,

maar als hij is afgeprijsd van 200 naar 50 euro, is het opeens een koopje.

Het liefst laten we ook aan anderen weten hoe weinig we betaald hebben.

dia 3 – telfort

Misschien ken je de reclames van Telfort wel over een rijkeluisgezin dat veel geld heeft verloren, en daardoor opeens veel goedkoper moet gaan leven.

'Van X5', een dikke BMW, 'naar lijn 5', de tram.

Je ziet een jongetje op een kleine slaapkamer in een flatje, spelen met zijn veel te grote op afstand bestuurbare auto.

Hij kan alleen maar heen en weer rijden op het kleine stukje tussen bed en muur.

Maar, en nu komt het, gelukkig is er Telfort, goedkoop bellen met goede kwaliteit.

De boodschap lijkt te zijn dat geld niet belangrijk is: je kunt best tevreden zijn met wat minder.

Maar volgens mij is de boodschap een andere: als je op je telefoonkosten kunt besparen, kun je dat geld weer mooi uitgeven aan andere dingen! Geld is dus wel belangrijk.

dia 4 – hoe ga ik met geld om?

Geld, daar gaat het vanmorgen over.

Met Prediker denken we na over de vraag:

hoe ga ik met geld om?

1. Gehecht aan geld

dia 5 – gehecht aan geld

‘Wie van geld houdt, kan er niet genoeg van krijgen,’ zegt Prediker.

Ik zal maar niet vragen wie zich erin herkent.

Ik vermoed dat er toch niemand zijn vinger op zou steken, zou zeggen dat geld echt belangrijk voor hem is.

Geld is namelijk een taboeonderwerp.

Vragen hoe veel geld iemand heeft,

valt in dezelfde categorie als vragen hoe vaak iemand seks heeft.

Niemand heeft het recht zich met jouw geld te bemoeien.

Geld is een gevoelig onderwerp.

Vanochtend laten we het taboe los, door met Prediker mee te denken.

dia 6 – met mij valt het wel mee, toch?

We geloven ook graag dat we niet aan geld gehecht zijn.

Kijk, er zijn natuurlijk zat voorbeelden te geven

van mensen die nooit genoeg hebben.

Zakkenvullers in de bankenwereld bijvoorbeeld,

zij zouden Prediker eens moeten lezen.

Misschien ook wel je eigen buurman,
die elke 2 jaar een nieuwe auto heeft,
terwijl jij het gewoon doet met een tweedehandsje.
Maar ik, met mij valt het wel mee, ik ben niet zo aan geld
gehecht.

dia 7 – geld went snel

Is dat zo, valt het met ons wel mee?

Vaak denken we dat je het geld dat je hebt ook nodig hebt.

Toen ik nog student was, kon ik van 700 euro in de maand
makkelijk rondkomen,

inclusief de studiekosten.

Om gewoon te leven was 550 euro genoeg, en dat voelde niet als
armoede.

Natuurlijk heeft een gezin meer geld nodig,

maar waar het mij om gaat: het leven hoeft niet duur te zijn.

Het probleem is dat je vaak uitgeeft wat je hebt:

ga je meer verdienen, dan gaat ook je levensstandaard omhoog.

Daar hecht je heel snel aan.

dia 8 – gehecht aan geld

Er zijn verschillende manieren om aan geld gehecht te zijn.

Ik noem er 4, bedenk zelf maar of ze op jou van toepassing
zijn.

dia 9 – luxe

-De eerste ligt voor de hand: geld is belangrijk omdat je er
dingen mee kunt kopen.

Een mooi huis, mooie inrichting, nieuwe auto, luxe vakantie,
daar houd je van en daar heb je geld voor nodig.

Met geld koop je een mooi leven.

dia 10 – sparen

-De tweede manier om aan geld gehecht te zijn, is het
tegenovergestelde.

Je leeft superzuinig, zodat je zo veel mogelijk geld kunt
sparen.

Het is voor jou belangrijk om geld achter de hand te hebben.

Door geld op te potten koop je eigenlijk veiligheid.

dia 11 – blut

-Ook als je geen geld hebt, kun je aan geld gehecht zijn.

Als je verwacht dat je leven met meer geld veel beter zou zijn,

dan ben je ook gehecht aan geld.

-En de laatste: je kunt ook heel bezorgd zijn over de toekomst.

dia 12 – rekenen

'Nu heb ik genoeg geld, maar blijft dat zo?

Ik kan geen stapje terug doen als ik minder geld zou hebben.

Ik moet zorgen dat ik in de toekomst net zo veel heb als nu.'

2. Geld maakt niet gelukkig

dia 13 – geld maakt niet gelukkig

Ik denk dat we meer gehecht zijn aan geld dan we zelf willen geloven.

Ik vind geld belangrijker dan ik zou willen.

En dan komt Prediker weer:

Houden van geld, verzot zijn op rijkdom, het is enkel leegte.

Met andere woorden: geld maakt niet gelukkig.

Prediker bedoelt niet dat je geen geld mag hebben.

Het gaat erom of je aan geld gehecht bent.

Je kunt weinig geld hebben en toch aan geld gehecht zijn,

je kunt ook veel geld hebben en er niet aan gehecht zijn,

al is dat wel erg zeldzaam...

Prediker zegt: maar heb geen hoge verwachtingen van geld.

Geld is ook maar geld.

dia 14 – geld valt tegen

Prediker geeft allemaal redenen waarom je van geld niet gelukkig wordt.

-Reden een is dat je van geld nooit genoeg hebt.

Je spaart voor iets moois, maar als je het hebt, wordt het normaal.

Dan heb je meer geld nodig voor iets nog mooiers.

Mensen willen altijd meer, daar wordt je niet gelukkig van maar ontevreden.

-Reden twee is dat anderen graag van jouw geld genieten.

Als je veel geld hebt, trekt dat vrienden aan die het niet om jou gaat maar om je geld.

-Reden drie is dat je van geld niet kunt slapen.

Wat kun je een zorgen over geld hebben.

Als je geld hebt, moet je allerlei keuzes met je geld maken: waar geef ik het aan uit en wat zijn goede investeringen.

En je bent bang dat je je geld verliest.

-Reden vier is dat geld kwetsbaar is:

een beetje tegenslag en je geld is weg.

Je wordt werkloos, en je moet inleveren.

Als geld, als je levensstandaard, alles voor je is, dan trek je dat niet.

-En de laatste, reden vijf, is dat geld tijdelijk is.

Als je sterft heb je er niets meer aan.

dia 15 – geld maakt eerder ongelukkig

Van geld wordt je niet gelukkig,

en Prediker heeft medelijden als je helemaal in geld opgaat.

Hij gebruikt heftige woorden:

‘een doodgeboren kind is beter af.’

Ik struikelde daarover toen ik dat voor het eerst las, want wat is het heftig als je daarmee te maken krijgt!

Daar gaat het Prediker niet om, hij wil zeggen:

als je dood geboren bent, heb je rust,

maar als je aan geld gehecht bent heb je steeds onrust.

Paulus gaat nog een stapje verder.

In 1 Timoteüs 6:10 zegt hij:

‘Want de wortel van alle kwaad is geldzucht.’

Je wordt niet alleen ongelukkig van geldzucht,

je wordt er ook een slecht en egoïstisch mens van.

Als je door geld gelukkig wilt worden,

kom je in de macht van geld.

Daar wordt je echt niet gelukkig van.

3. Hoe kom ik los van geld?

dia 16 – hoe kom ik los van geld?

Geld maakt dus niet gelukkig.

Als je aan geld gehecht bent, wordt je er eerder ongelukkig van.

Maar hoe kom je los van geld,
heeft geld niet zoveel invloed op je?

dia 17 – geld is maar een middel voor een doel

Geld is geen doel maar een middel: als je aan geld bent gehecht,

gaat het je uiteindelijk niet om het geld zelf, maar om wat je ermee wilt bereiken.

Bijvoorbeeld controle over je leven of geluk.

Dat zijn doelen waarvoor je het middel geld gebruikt.

Als je los wilt komen van geld,

moet je dus op een ander manier met die doelen bezig zijn.

dia 18 – Parijs

Even een voorbeeld over middel en doel.

Je wilt graag naar Parijs, dat is het doel.

Maar hoe kom je daar?

Je kunt er bijvoorbeeld met de trein naartoe:

dat is dan middel om in Parijs te komen.

Maar je bent blut, dus dat gaat niet lukken.

Dan heb je een alternatief nodig,

je kunt bijvoorbeeld gaan liften naar Parijs.

dia 19 – alternatief voor geld nodig

Los komen van je geld,

dat lukt niet door te consuminderen.

Dan gaat het nog steeds om geld.

Je wilt dan nog steeds gelukkig worden, maar dan van wat minder geld.

En wat ga je doen met het geld dat je bespaart?

Nee, los komen van geld lukt pas als er een alternatief is.

Prediker zegt: genieten komt van God.

Als christen geloof ik dat:

Jezus geeft mij wat ik van geld zou willen.

dia 20 – Jezus wil je echte rijkdom geven

Jezus geeft zelf het indrukwekkend voorbeeld.

Hij is absoluut niet gehecht aan geld.

Hij hoeft niet geboren te worden in een luxe paleis:
een stal, of wat het ook maar was, was voor hem genoeg.

Jezus waarschuwde tegen geld:

voor rijken is het maar moeilijk om op God te vertrouwen.

Jezus vertrouwde erop dat God hem wel zou geven wat hij nodig had.

En door Jezus geeft God ons ook wat wij nodig hebben.

Paulus schrijft in 2 Korintiërs 8:

“Jezus was rijk, maar is omwille van u arm geworden
opdat u door zijn armoede rijk zou worden.”

Onze rijkdom, ons geluk, is niet van geld afhankelijk!

Jezus wil ons echte rijkdom geven: geluk bij God.

Jezus geeft wat geld niet kan geven.

Maak je dus geen zorgen over geld.

Je geluk hangt er niet vanaf.

Bij Jezus ben je echt rijk.

4. Geld als cadeau

dia 21 – geld als cadeau

We hebben het nu gehad over wat je niet moet met je geld:
eraan hechten.

Maar wat dan wel?

Je geld weggooien, omdat het toch alleen maar voor problemen
zorgt?

Prediker zegt: ‘wanneer een mens geniet van rijkdom, is dat
een geschenk van God.’

Als je geld ziet als een cadeau van God, dan kun je goed met
geld omgaan,

zonder dat je aan geld gehecht raakt.

Zie je geld dus als een cadeau!

dia 22 – wees tevreden met wat je hebt

Dat betekent: wees tevreden, wees dankbaar met wat je hebt.

God geeft ons veel, veel meer dan waar we recht op hebben.

Alles wat je hebt, heb je van God gekregen.
Denk toch niet dat je meer nodig hebt:
God weet wel wat je nodig hebt.
Bedank God voor de cadeaus die hij geeft.
Dan ben je bevrijd van nooit genoeg hebben.

dia 23 – geniet en verwen jezelf, af en toe
Van een cadeau mag je ook genieten.
Prediker zegt dat ook: genieten is een geschenk van God.
Dus ja: je mag geld aan jezelf uitgeven,
ook aan dingen die je echt niet nodig hebt.
Verwen jezelf gerust met een bezoek aan een schoonheidssalon
of door een kroket te kopen als je uit school komt.
Zorg er dan ook voor dat het bijzonder blijft.
Want je als je elke dag uit school naar de snackbar gaat,
wordt die kroket gewoon, dan zie je het niet meer als
verwennen.
Dan moet je weer duurdere dingen vinden om jezelf te
verwennen.
Zorg dus dat bijzondere dingen bijzonder blijven, dan kun je
ervan genieten.
Pas op dat je patroon van leven niet steeds hoger wordt.
Een stapje terug zetten, kleiner huis, goedkopere auto, minder
op vakantie gaan,
dat is heel moeilijk.
Wat zitten veel mensen gevangen in een te dure levensstijl,
bijvoorbeeld in een hypotheek die gebaseerd is op een dubbel
inkomen.
Als je de kans hebt: laat je levenspatroon niet te duur
worden,
dan kun je ook echt genieten.

dia 24 – geef door van wat je gekregen hebt
En dan nog een misschien wat gevoelig punt.
Geld is een cadeau van God,
en hij geeft het niet om het allemaal voor onszelf te houden.
God is gul, en hij wil dat wij gul zijn.

Geef dus door van wat je van God gekregen hebt.
Laat giften niet de sluitpost van je begroting zijn,
dat je aan het einde van de maand denkt:
ik heb nog wat over, dat mag wel naar een goed doel.
Of: deze maand even niet, het geld is op.
Incidentele giften schieten er vaak bij in.
Als dat bij jou ook zo is, kun je beter met vaste maandelijkse
giften werken.
En wees royaal.
In het Oude Testament ging het over tienden.
Concreet is dat als je 2000 euro verdient, je 200 weggeeft.
Dat is veel, ja.
Het is niet zo dat we nu ook precies die 10 procent moeten
geven.
Maar als je die 200 euro niet kunt missen,
kijk dan ook eens kritisch naar je levensstandaard.

Wees gul, want God is gul.
Bij hem word je echt rijk.
Amen.